

Кыргызстандын тарыхы

Закнишланы Хусейн жашы Ибрагимдин суратлары жа- ланда бир көрө көргөнүңдү, эсинде кылагыңа. Ала көп саргышадан сора жаратылгандары көрүнөт турат. Бир- лерине кыраасан - муздак жырың шиттесе, башкаларында - жарык тартып, ичончондерине уу - жорекни кычыгырың.

Устолукалыгың угуай, устолукалык сыйлагыңды аны

Жаланда көргөнүң суратлагыңа

"Мени жазган Алай да суратчыда. Ол мастерскою дикжилгыңды көргөн заттыңа өспөрүңдүн аягыз биогон болгондо, андагы бизни көнүргөндө манга терги жыл бола эди. Эшиткен бая этилген бир суратым да жоктуу. Ала барысы да кесим кы- туу, сыйлагың суратчыда", - дейди Ибрагим. Ол аяны бир кыруу да коммунист партияны идеологиясына сыйлаган, көпчүнчөлүккө июсонден а сагыңырга окуу- жамааттык заманда иш- леңди. Быйпак чыгарма- чылык ичон ол жылда жуулаң окуя тартырга болууку экиле.

көрпө: «Ише көч бола тура- сы, не намазды бу?» - деп та- баны ба базасы бутуна ура- ды. Анам, намаздыгыңдан коюпкандай, тоюнолуей ко- мандатка барып, тарыкты- гым эди. Командант, аным шиттикте отуптур, бригадир- ни уа соелтип, соруун алай барганым эди. «Иңгемги, күнжаркым да берейим, сюдө бермесинле», - деген- инде бригадир, командант аны жаны болмады.

Усталыгың угуай, устолукалык сыйлагыңды аны

чөлкөнү документли са- кылаңа, өмүрлөдө саклаңыңарыкы биогон кимге да баямды. Усталыгыңың июсондө айта туруп, иштерин иш- терин көпте суратып болор ичон, окурга керек болмаган сундады. Мени акылма көрө уа, бизни ишибиз жоктук беу улту маганына тутууда. Шыңдоңдө жер дунжуга атлары айтыган худож- ник кылаң ишлеңгенде ирилмеген адамдан кылаң суратыч чыга- рыкты? Сураттуу искус- твоор болган амаланы хайрланалмаган адам не сурат ишлериди? - дейди.

Юйоро

Ибрагим Ростовта студент болган заманда врачка окугубан бир кыз бала таныш- ты. Аны таулу субангиди. Не сейир, ол кыз а Ибрагим- ни оруп сунганда, Пошми- ла Годоваа казакка, алай ол малкар халкы культу- раны биледи, тауча да ангы- лайды. Ибрагим бая Людми- ланы сыйлайын - Джамил, Алим, Алия - чыгып кетти. Бийиледи. Малкар тилде уста сөлөшөдө, аделетле- тирелени биледи. Тудукчу- кчула да барыла: Рашит бал кыт.

Муратына жетгенди

1957 жылда Закниш улуну ойноу Хабазга кытайчанды, ойлерин анда жашаган орулудан сатып алганды. Школун бошогандан сора Ибрагим эскерде чечки болуп кыргыз этенди. Андан кытайчандан сора, бир жыл жазырып, Ростовда Греков аты удухжестволу учуштыгы киргенди.

Устолукалык сыйлагыңды аны

«Федорону тугуан конюне- да - саусулазга хаксыз кы- рау акцияла бардырадыла. Ол кезинде пациентле ди- агностика лазер, кирүүчү операцияла этеди. Саусу- ла сюенгерине, аптекда, оптикада, линзалга сыйлау жаны бля мастерскойдя да жалчытаыла жумушларын. Быйын окуна ол онгу юч жоодөн артык адам хайр- ланганды.

ЭНЧИ ОЮМ

Сыйлы атны сыйы туюмесин

МЕН бу статьяда айтан загланы кепле жаратыркы болмазла. Артыктык кырал берген сыйлы ат- ланы жюроттөңө. «КЧР-ни халкы поэти», «КЧР-ни сыйлы медицина куллукучу- су», «КЧР-ни сыйлы эл мюлк куллукучу», дагы- да башка мхатуу атла мю- рюлдоке бири республика- да. Ол бек ашды. Аны иги- ге да, кереклиге да санайм. Алай а сыйлы ата тийиш- ли болмаганга да аталып кыла болуңармы?

БИЛИМ БЕРИУ Кезилоо выпуск

Квабарты-Малкар эконо- мико-правовой лицейи ТЫРНАУДА бөлүмдө миномдө выпуск болганды Быйыл лицейи «Ква- бырг-аларында 135 спе- циалист чыкканды. Ала- дан жыйрмыкы уа, окуу юйно айрылмай бошп, кызыл дипломла алган- ды. Бу ише аталган кыуанчы жыйылында вы- лускниклини Квабарты- вой лицейи директору Му- хаматдин Шаожев, Элбур району пенсиячылары Союзун председатели Телпеланы Шаухал аглы- шулаганды.

ЭТЕНТИК

Игилик игилик бля кыайтады

Анан бери 40 жыл озган- лыкка, жугун улугулан- ма. Болганы уа булай эди. Кече 11 сагытта РСФСР- ни Билим беруи министр- ствомна кирдим. Халкыга бийим берген бөлүмдөн ин- ститутка алынды. Бизинде семинарларна-көпчөлө- шөне чакырылганма. Биз- ни жашар жерибизде элтирк жерти да чырайлы, сыратлы, сакбайт окуя тур эди. Регистра- ция эте келип, тукумуму со- лат - «Хасанов» - дедим. Аким - тукуму - дедим. Айрым орусча. Мен а, кимни июсон- ден айтханым ангыламай, тукумушлайма. Сора атымы, атымы атын да сорады. «Ма- терий Көккөзович», - дейме. Билгы орусча: «Анан кер- куноо көк көзлөмө болгы- анды?» - деп сорганды, көзлөрүм көргөре тебиреди, бу кыядан биледи кыз- рачайча деп.

ТЕМРИПЛАНЫ Аналоий

илму статьяны жыйм- дыкты чыгарылганды. Быйыл «Энчи» Шимал Кавказда энчици илму- практика конференция дун- дырырга мурад этди. Ан- лый конференцияла ре- гиюна отуз жылы барды- рылмай тургандыла. Озг- ан жылда, ол төрөни жан- гыртып, клиника биринчи конференцияны өтюрөгөн- ды. Анга Юг федералдык округдан сора, Россияны ан СНГ-ни жыйрма эки шаха- рында делегацияла кыа- тышандыла.

Б УСАГТАДА «халкы поэт», «халкы жазгычы» дегенни асымы фах- мулары, аксылары, таауу билимдери бля алмагындай бля сыйлы атланы. Таныш- лык бля, жалынчаклык бля, даргында башка торлю жолга бля атаңдыла кел- перине атыны. Энди «халкы поэт», «халкы жазгычу» деген атланы жюроттөңө биогон, халкыны кыт, кеслерин да жаксылаңмайдыла. Алай болганына юлго келтир- йе.

Совет Союз чачылганын- да, башка санагыталаны иш- лери оюлганын, Кыргызай- Черкес республикалык кыз- дар кытап басма да ишче- чыгарышаны кыюгандын. Биз учурум аханы болмаг- андында эди. 2005 жылга дери бу иш кырушун тург- ан эди. Жазычу Апталаны Билал, мен, дагыдай талай адам болуп, кытап чыгары- нуу аякы июсоне салгырга изил, бир жыл туюип, ич кесек заманын жүрөгөн эдик республиканы ол заман- дыгы таматары бля «Ква- зуат» эди. Ахырында, мю- ратусы, искусстводо, лите- ратура кыса болмаган миллет, миллетиги тас этердик деп оңучуланы кесибиз жа- ны бурган эдик.

Апталаны Билпалдан башка ма ол ишине юсо бля айлан- гандан адам болмады. Прави- тельствого кыагыт жазы- лык, таматалга барынкы дегенлик, «халкы поэте» деген, «халкы жазгычу» деген, «халкы жазгычу» деген атла ким сайын дегенча, кытап бас- мага келиучу болганды. «Хазы ашха - терен кыа- шык», дегендейди чот.

Н Е Жазычу, биогон- чун кесибизде башка ишче- чыгарып жатканды. Алай бу, не проблемалары бардыла, жа- нуун игилердин ичон, не этерге керек деп, кыайсы «халкы поэт», «халкы жазгы- чун» жетишпейт. Алар, ин- тариалга жазып, кыайсысы басмалганды? Ол, бу алай этгенди деп, мен айтып кой- коймо. Аууларында куу- тут жуммаклары болганы- ча, кыра тыгылануу басыл

КЪОНАЛПАНЫ Мамут

Кыраачай-Черкес кытап басманы тамата редактору.

жыйылган гербарийни көр- гюздө. Бир кюн Арсеньевна атау- улурбызны соргандыны: «Хызырлары, Апылар», - дедим. Тирепил тохтаганымы сөзю, колчю: «Мус- олулар, кыайсы жазгычу? Апылар Иссаралында. Апынчи тоз аты алып болганды, кыаршым», - деди кыраачайн. Бир совет алим- ден эшиткенди да айтды. «Кыраачай тил торк тилени айтканды. Андан башла- нып тоз торк тилени атлама- ларын», - деген эди ол, мени атын- тукудум да жазып ал- ганды, блонкуну кыары сукукчанымы унутханма асымы.

«Уланды ата бол!» - деп, көп туруп аштырган эди юй- юме. Ол айткан алыгы тол- гыяна шагат болду. Эртен бля кыайтып, юйюме киргичи, бир эгичим улун тууганын айтды. Галина Ар- сеньевнааны алгышы кыа- бы болганын билдирген- инде, сөзүңгиз атып атып шылау телерамма жиберген эди манга.

Узун сөзю кыагысы, жер- мид дуния хынышы жаннети, миллетим сейирлик миллет, нени да жегил ала билген, эжкелесе, хазна жангыла- нганды. Дуния аман ханына ауба- рады, жангыламыз, маржа, ич юлгөлербиниз унутмайсыз. Башхалаңга өтюркюзок-финтасы кеси- бизни алдыра билгенди, эн- дата алай турыйкы. Биз баш- жалаң оюсок, сыйлакыла ала да бизге ала бля кыай- тарыктыдыла. Башында жаз- гыямын шагатылык этеди анга.

ХАСАНЛАНЫ Материй. Юченек элп.

ЮБИЛЕЙ

«Ленар» онжыллыгынын белгилейди

Тамбла кезлөге баккын «Ленар» клиника кесини юбилени белгилейди. Ол заманын ичиде клиника атын кыруу Кыбарты-Малкарда угуай, битеу Шимал Кавказда да айтдырганды.

От ачылган кон дунинга аты айтылган офталмолог Светлосла Федоров да келген эди Нальчикте. Ани кесини институтда жарашдыргы анделмаларын аделманы кезлерине багытууда биче- туу дунини, ол санда «Ле- нарны» офтальмологлары да, хайырландыла.

